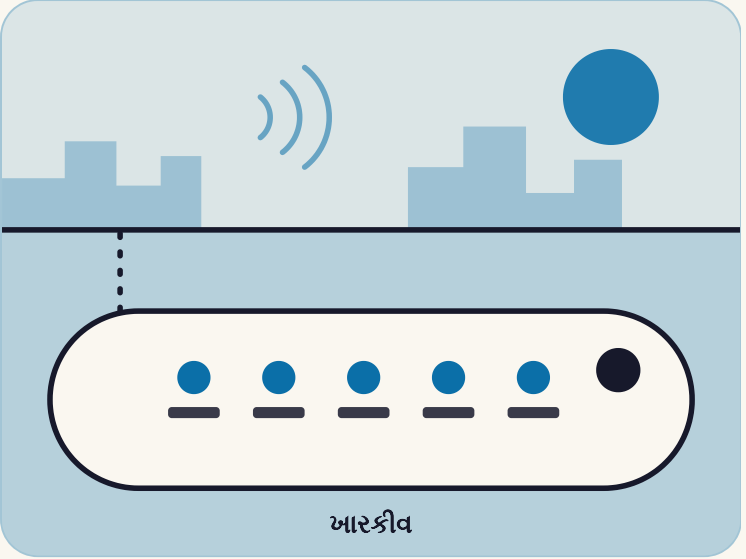

ચુકેન

ખારકીવે જમીન નીચે બનાવેલી શાળાઓ

જ્યારે મિસાઈલોથી બચીને ભાગવાનો સમય જ ન રહ્યો, ત્યારે એક શહેરે પોતાના વર્ગો મેટ્રોમાં ખસેડ્યા. બાળકો પાછાં આવ્યાં.

ક્યાં ખારકીવ

કોણ ખારકીવનાં બાળકો, શિક્ષકો અને માતા-પિતા, અને એ શહેર જેણે શાળાને જમીન નીચે પહોંચાડી

ક્યારે 2022 થી 2026

4 મિનિટનું વાંચન

વાર્તા

2022માં રશિયાએ યુક્રેન પર હુમલો કર્યો ત્યારે ખારકીવની એલ્મિરા દેર્ગૂસોવા નામની બાળકી પાંચ વર્ષની થવાની હતી. તેણે જન્મદિવસની કેકની મીણબત્તીઓ ઓલવી, અને પછી તેની માતા તેને ઉતાવળે ભોંયરામાં લઈ ગઈ. બહાર તોપગોળા પડવા લાગ્યા હતા.

ખારકીવ રશિયાની સરહદની નજીક છે. મેયરે CNNને કહ્યું કે મિસાઇલ 40 સેકન્ડથી પણ ઓછા સમયમાં પહોંચી શકે છે, એટલે હવાઈ હુમલાની સાયરન ભાગ્યે જ મદદ કરે છે. શાળાઓ બહુ જોખમી બની ગઈ, અને ભણતર ઓનલાઇન ગયું.

નીચે, મેટ્રોમાં

મેયર ઇહોર તેરેખોવનો વિચાર જુદો હતો: બાળકોને જમીન નીચે ભણાવવાં. શહેરે મેટ્રો સ્ટેશનોમાં વર્ગખંડો બનાવ્યા, અવાજ રોકવાની, તાજી હવાની, એક નર્સ અને મનોવૈજ્ઞાનિકોની વ્યવસ્થા કરી.

ભણતર 4 સપ્ટેમ્બર 2023ના રોજ શરૂ થયું, સ્વૈચ્છિક ધોરણે. લગભગ 1,000 બાળકોએ નામ નોંધાવ્યાં. પહેલા દિવસે પહેલા ધોરણની નાસ્ત્યા નામની બાળકીએ “બોલવાનો ઊનનો દડો” પકડ્યો અને કહ્યું, “મારું નામ નાસ્ત્યા છે. મને ચૉકલેટ ગમે છે.” આખા વર્ગે તાળીઓ પાડી.

બાળકોની ઊર્જા અનુભવવી ગમે છે.

હાન્ના નેચેલોવા, પહેલા ધોરણનાં શિક્ષિકા, The Washington Postને, 2023

~1,000

પહેલા દિવસે બાળકો,
2023

~17,000

જમીન નીચેની શાળાઓમાં,
2025

10

જમીન નીચેની શાળાઓ,
2026

તેનાથી તેમને શું મળ્યું

માતા-પિતા એક જ વાત કહેતાં: આ ઑનલાઇન કરતાં સારું છે. નાદિયા કોઝિરેવા પોતાની જોડિયાં દીકરીઓ સાથે કુપિયાન્સ્ક છોડીને આવ્યાં હતાં. સફાઈ કામદારના પગારમાં ઑનલાઇન ભણતરનાં સાધનો ખરીદવાં તેમના માટે મુશ્કેલ હતાં.

શિક્ષિકા ઓલેના રુદાકોવાએ કહ્યું કે તેમના વિદ્યાર્થીઓ યુદ્ધમાંથી મોટેરાં જેવાં દેખાતાં પાછાં આવ્યાં. તેમણે CNNને કહ્યું, “તેઓ મોટાં થઈ ગયાં છે.” છતાં આ તે શાળા નથી જે તેઓ ઇચ્છે છે: તેઓ શાંતિ અને પોતાની જૂની શાળા માગે છે.

વર્ષોવર્ષ વધતું

ફેબ્રુઆરી 2024 સુધીમાં લગભગ 2,200 બાળકો પાંચ મેટ્રો સ્થળોએ ભણતાં હતાં, અને શહેરે બંકર જેવી શાળાઓ બાંધવાનું શરૂ કર્યું હતું. સપ્ટેમ્બર 2025 સુધીમાં રૉઇટર્સ મુજબ આશરે 17,000 બાળકો જમીન નીચેની શાળાઓમાં ભણતાં હતાં.

આ સપ્ટેમ્બરમાં ગ્વારા મીડિયાએ આવી દસ શાળાઓ ગણી. એક સ્વાગત સમારંભ શરૂ થયો ત્યાં જ સાયરન વાગી, અને ખતરો ટળે ત્યાં સુધી શિક્ષકો રાહ જોતા પરિવારોને શાળાની અંદર નીચે લઈ ગયા. જૂની પરંપરા પણ ટકી રહી, જેમાં શાળા પૂરી કરનારા વિદ્યાર્થીઓ પહેલા ધોરણનાં બાળકોને અંદર લઈ જાય છે, જેમના ગણવેશ પર નાની ઘંટડીઓ લાગેલી હોય છે.

છ વર્ષની મારિયાને પૂછવામાં આવ્યું કે આ કિન્ડરગાર્ટનની સરખામણીમાં કેવું છે. તેણે કહ્યું કે યુદ્ધને કારણે તે ક્યારેય કિન્ડરગાર્ટન ગઈ જ નથી. તેની પહેલી શાળા જમીન નીચે છે.

ક્યારે શું થયું

- **2022** રશિયાનો હુમલો. ખારકીવનું ભણતર ઑનલાઇન થાય છે.
- **2023** 4 સપ્ટેમ્બરે મેટ્રોમાં વર્ગો શરૂ થાય છે.
- **2024** પાંચ મેટ્રો સ્થળોએ લગભગ 2,200 બાળકો.
- **2025** જમીન નીચેની શાળાઓમાં આશરે 17,000 બાળકો.
- **2026** જમીન નીચે દસ શાળાઓ ખુલ્લી છે.

આ વાર્તા ખાસ કેમ છે

યુદ્ધની મોટા ભાગની વાર્તાઓ મોરચે બને છે. આ વાર્તા શાળાના દરવાજે, એક બસમાં, અને ઊનના એક દડાની આસપાસ બને છે. આ એવા મોટેરાંની વાર્તા છે જેમણે આખી પેઢીને પોતાના વર્ગો ગુમાવવા ન દીધા.

આ કોઈ સંપૂર્ણ ઉકેલ નથી. જગ્યા મર્યાદિત છે, અને એક શાળાએ ગ્વારા મીડિયાને કહ્યું કે ઓરડાની અછતને કારણે તે પહેલા ધોરણમાં વધુ બાળકો લઈ શકતી નથી. શાળાએ શાળાએ આવવું સ્વૈચ્છિક છે, અને બાળકો હજી કહે છે કે તેમને પોતાની જૂની શાળા જોઈએ છે.

અમારો મત

શહેરે શાળા ફરી શરૂ કરવા શાંતિની રાહ ન જોઈ. તેણે યુદ્ધની વચ્ચે જ શાળા બનાવી દીધી, અને સાયરન હજી વાગતી હોવા છતાં પરિવારોએ દર વર્ષે તેને ફરી પસંદ કરી.

આપણે શું શીખી શકીએ

1 કામની જગ્યા બદલો, લક્ષ્ય નહીં

ખારકીવ આકાશને સલામત બનાવી શકતું ન હતું, એટલે તેણે ભણતરને જમીન નીચે ખસેડ્યું.

આ અજમાવો: એવું એક લક્ષ્ય પસંદ કરો જે દૂર ન કરી શકાય તેવા જોખમથી અટક્યું છે, અને લખો કે જોખમને કાબૂમાં રાખીને આગળ કેવી રીતે વધી શકાય.

2

સ્વૈચ્છિક અને નાના પાયે શરૂ કરો

સપ્ટેમ્બર 2023માં આશરે 1,000 બાળકોથી શરૂઆત થઈ, અને ફેબ્રુઆરી સુધીમાં CNNએ લગભગ 2,200 ગણ્યાં.

આ અજમાવો: આ અઠવાડિયે કોઈ એક વિચારને દસ તૈયાર લોકો સાથે અજમાવો, પછી તેને વિસ્તારો.

3

આખી વ્યક્તિની કાળજી લો

પહેલા દિવસથી જ મનોવૈજ્ઞાનિકો અને નર્સો શિક્ષકોની સાથે હતાં.

આ અજમાવો: તમારી આગલી રૂબરૂ વાતચીતમાં પૂછો: અત્યારે તમારા માટે શું મુશ્કેલ છે?

4

નાની વિધિઓ સાચવી રાખો

બોલવાનો ઊનનો દડો, ભરતકામવાળાં ખમીસ અને પહેલા દિવસની ઘંટડીઓ, બધું ટકી રહ્યું.

આ અજમાવો: કોઈ એક ટેવ જાળવી રાખો, જેમ કે અઠવાડિયાનું સાથે ભોજન કે ટીમની બેઠક, મુશ્કેલ મહિનામાં પણ.

5

પૂછો કે લોકોને ખરેખર શેની ખોટ સાલે છે

માતા-પિતાએ કહ્યું કે ઑનલાઇન શાળા બીજાં બાળકો સાથે હોવાની જગ્યા લઈ શકતી નથી.

આ અજમાવો: કંઈ સુધારતાં પહેલાં ત્રણ લોકોને પૂછો કે તેમને સૌથી વધુ શેની ખોટ સાલે છે.

સાથે લઈ જવા જેવો એક વિચાર

જ્યારે તમે દુનિયાને સલામત ન બનાવી શકો, ત્યારે
એક ઓરડો એવો બનાવો જે સલામત હોય.

સ્રોત (અંગ્રેજીમાં)

The Washington Post (via Stars and Stripes)

[Kharkiv's subways are now classrooms as school starts under Russian attacks](#)

CNN (via KTVZ)

['We won't hear the bangs': Ukrainian city moves schools into metro stations](#)

Reuters (via GMA News)

[Ukrainian children open school year by heading underground](#)

Gwara Media

[Kharkiv children go back to schools underground, behind armored doors](#)

હકીકત-ચકાસણી નોંધ: આંકડા સ્રોત, તારીખ અને વ્યાખ્યા પ્રમાણે જુદા છે. પહેલા દિવસે આશરે 1,000 બાળકોનો આંકડો મેયરનો છે (Washington Post; Rubryka). CNNએ ફેબ્રુઆરી 2024માં પાંચ મેટ્રો સ્થળોએ લગભગ 2,200 બાળકો ગણ્યાં. રૉઇટર્સ કહે છે કે સપ્ટેમ્બર 2025માં આશરે 17,000 બાળકો જમીન નીચેની શાળાઓમાં જાય છે; આ બધી જમીન નીચેની શાળાઓનો છે, ફક્ત મેટ્રોનો નહીં, અને તેની સ્વતંત્ર ચકાસણી થઈ નથી. ગ્વારા મીડિયાની જમીન નીચેની દસ શાળાઓની ગણતરી (સપ્ટેમ્બર 2026) એક સ્થાનિક માધ્યમમાંથી છે. મેટ્રોના વર્ગખંડોની સંખ્યા 60 (Rubryka, 2023) અને 19 (CNN, 2024) જણાવાઈ છે, એટલે તે છોડી દીધી છે. મિસાઇલ 40 સેકન્ડથી ઓછા સમયમાં પહોંચે તે વાત મેયરે CNNને કહી હતી. રૉઇટર્સ અને Washington Postના અહેવાલો બીજે છપાયેલી નકલોમાંથી વાંચ્યા છે. 4 સપ્ટેમ્બર 2023ની શરૂઆતની તારીખ Washington Post અને Rubrykaમાંથી છે. “અમારો મત” વાળી લીટીઓ અમારાં પોતાનું અર્થઘટન છે. બાકીનું બધું ઉપરના સ્રોતોમાંથી છે.